

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Біолого-технологічний факультет
Кафедра генетики, селекції та біотехнології тварин

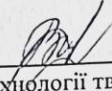
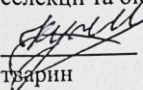
Робоча програма (силабус) освітнього компонента

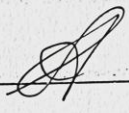
Професійна адаптація
(обов'язковий/вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

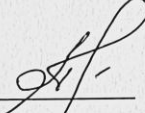
за спеціальністю 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

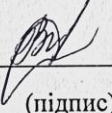
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Розробники: Вікторія ВЕЧОРКА, д.с.-г.н., професор кафедри генетики, селекції та біотехнології тварин
 Тетяна КУЧКОВА, асистентка кафедри генетики, селекції та біотехнології тварин

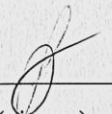
Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри генетики, селекції та біотехнології тварин	протокол від <u>11.06.2026 р.</u> № <u>1-12</u>
	Завідувач <u></u> Микола ШПЕТНИЙ Кафедри

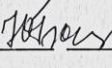
Погоджено:

Гарант освітньої програми Чернівська Т.О.
(підпис) (ПІБ)

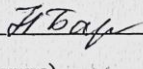
Декан факультету, де реалізується освітня програма Вечорка В.В.
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана:

 Оноприук О.О.
(підпис) (ПІБ)

 Бондаренко М.В.
(підпис) (ПІБ)

Методист відділу якості освіти,

ліцензування та акредитації Гарбар Г.О.
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 17.06 2026 р

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Професійна адаптація							
2.	Факультет/кафедра	Біолого-технологічний факультет/Кафедра генетики, селекції та біотехнології тварин							
3.	Статус ОК	Вибірковий							
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	-							
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва/ 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва							
6.	Рівень НРК	6							
7.	Семестр та тривалість вивчення	7, 15 тижнів (денна форма навчання) 9, 15 тижнів (заочна форма навчання)							
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5							
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні/ семінарські		Лабораторні			
		Денна	Заоч	Денна	Заоч	Денна	Заоч	Денна	Заоч
		30	6	44	6	-	-	76	138
10.	Мова навчання	Українська							
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Кучкова Тетяна Павлівна, асистент кафедри генетики, селекції та біотехнології тварин							
11.1	Контактна інформація	Ел адреса kuchkova1992@ukr.net – Кучкова Т.П. Консультації: ауд. 316г, щосереди 15 ⁰⁰ -16 ⁰⁰							
12.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент «Професійна адаптація» спрямована навчити студентів адаптації при влаштуванні на роботу та використовувати свої знання в реальних умовах життя. В результаті вивчення освітнього компонента студент буде здатен працювати над власним самовдосконаленням, писати резюме, проводити співбесіду з роботодавцем, правильно оформляти документи при прийнятті на роботу, проходити адаптацію в колективі; правильно обладнати своє робоче місце, проявляти себе як фахівець, обґрунтовано використовувати індивідуальні, групові та масові методи навчання, створювати дорадчі комітети, проводити ситуаційний аналіз та організовувати практичну роботу дорадчої служби.							
13.	Мета освітнього компонента	Формувати у студентів систему знань і навичок з працевлаштування, організації робочого місця з використанням сучасної офісної оргтехніки, використання ПК і спеціального програмного забезпечення для організації праці менеджера-технолога, методологія організації власної справи.							
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами	Студент повинен володіти на достатньому рівні загальними та фаховими компетентностями.							

	ОП	
15.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності у СНАУ регулюється Кодексом академічної доброчесності http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/kodeks_akadem_dobrochesnosti.pdf У відповідності до нього вимоги до студента щодо дотримання академічної доброчесності під час вивчення освітнього компонента наступні: відповідально ставитись до своїх обов'язків, вчасно та добросовісно виконувати завдання, передбачені навчальною програмою; бути присутнім на усіх заняттях; виконувати самостійну роботу; чесно та відповідально готуватись до поточного, модульного та підсумкового контролю; подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу. Є неприйнятним для студента: виявляти нешанобливе та некоректне ставлення до викладача; запізнюватись на заняття та пропускати їх без поважних причин; під час навчального процесу використовувати підказки, роботи інших осіб, телефони; надавати та одержувати допомогу від третіх осіб при проходженні поточного, модульного та підсумкового контролю; отримувати або пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній діяльності. За порушення правил академічної доброчесності студенти можуть бути притягнуті до наступних форм відповідальності: – повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо); – повторне проходження навчального курсу; – попередження.
16.	Посилання на мудл	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3645
17.	Ключові слова	Професійна адаптація, менеджер-технолог, тваринництво, дорадництво, ведення власної справи, адаптація в колективі, робоче місце менеджера-технолога.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...	Як оцінюється РНД
ДРН 1. Класифікувати напрями та називати посади, які може займати випускник біолого-технологічного факультету.	Семінар
ДРН 2. Організувати спільну діяльність відділення для ефективного виконання поставлених завдань.	Виконання ситуативних задач
ДРН 3. Пояснювати нормативно-правове регулювання та Законодавство України під час ведення підприємницької діяльності в галузі тваринництва.	Усне опитування, модульна контрольна робота №1
ДРН 4. Моделювати на співбесіду із роботодавцем усну та письмову (резюме) самопрезентацію при влаштуванні на роботу.	Підготовка усної самопрезентації, підготовка резюме українською та іноземною мовами
ДРН 5. Порівнювати вітчизняний, міжнародний досвід та історії успіху підприємців у галузі тваринництва.	Підготовка доповіді з презентацією на тему: «Історії успіху у тваринництві: український і світовий контексти», модульна контрольна робота №2

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		Пз		Лаб. 3				
	ден.	заоч.	ден.	заоч.	ден.	заоч.	ден.	заоч.	
Тема 1. Організація праці менеджера-технолога. 1. Вимоги до менеджера-технолога. 2. Сучасні вимоги до системи інформаційно-консультативного забезпечення. 3. Офісна оргтехніка та її використання у роботі менеджера у тваринництві.	6	2	9	2	-	-	15	30	1, 3, 4
Тема 2. Використання стандартних програмних продуктів, спеціальних програм у тваринництві та можливості створення власних програмних продуктів на ПК. 1. Використання стандартних програмних продуктів. 2. Спеціальні програми та їх застосування для управління тваринництвом.	6	2	9	2	-	-	15	26	1, 2, 3, 4
Тема 3. Загальні підходи до вибору власної справи. 1. Характеристика малого бізнесу у Україні. 2. Законодавство України в сфері інтелектуальної власності. 3. Правила ведення бізнесу у тваринництві.	6	-	9	-	-	-	15	26	1, 2, 3, 4
Тема 4. Працевлаштування, види підприємницької діяльності у селі. 1. Стратегія і тактика пошуку роботи. 2. Підготовка усної самопрезентації. 3. Підготовка резюме. 4.Виробництво органічної (натуральної) продукції тваринництва.	6	2	9	2	-	-	16	30	1, 2, 3, 4, 10, 11
Тема 5. Сільськогосподарське дорадництво: суть, проблеми, перспективи, історії успіху підприємців у галузі тваринництва. 1. Особливості дорадчих служб в Україні. 2. Організаційна структура дорадчої служби. 3. Маркетинг дорадчих послуг. 4. Досвід вітчизняних та міжнародних підприємців у галузі тваринництва.	6	-	8	-	-	-	15	26	1,2,3,4
Всього:	30	6	44	6	-	-	76	138	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин ¹	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин ²
ДРН 1	Лекція, практична робота, робота з каталогом професій	19	Опрацювання конспекту лекцій, літературних джерел, підготовка до семінару	45
ДРН 2	Лекція, практична робота, виїзне заняття у господарство (на ферму, комплекс тощо)	19	Опрацювання конспекту лекцій, літературних джерел, виконання ситуативних задач	41
ДРН 3	Лекція, практична робота, презентація, робота із нормативно-правовою базою та Законодавством України	15	Опрацювання конспекту лекцій, літературних джерел, підготовка до усного опитування та модульної контрольної роботи №1	41
ДРН 4	Лекція, практична робота	19	Опрацювання конспекту лекцій, літературних джерел, підготовка усної самопрезентації, підготовка резюме українською та іноземною мовами	46
ДРН 5	Лекція, гостьова лекція, практична робота	14	Опрацювання конспекту лекцій, літературних джерел, підготовка доповіді з презентацією на тему: «Історії успіху у тваринництві: український і світовий контексти», підготовка до модульної контрольної роботи №2	41

¹ Заповнюється на розсуд викладача як орієнтовний обсяг, необхідний для засвоєння відповідного ДРН

² Заповнюється на розсуд викладача як орієнтовний обсяг, необхідний для засвоєння відповідного ДРН

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання (зазначити номер тижня, на якому буде проведено оцінювання)
1.	Семінар	10 балів/10%	7 семестр 2 тиждень
2.	Виконання ситуативних задач	10 балів/10%	7 семестр 4 тиждень
3.	Усне опитування	10 балів/10%	7 семестр 5 тиждень
4.	Модульна контрольна робота №1	10 балів/10%	7 семестр 7 тиждень
5.	Підготовка усної самопрезентації	10 балів/10%	7 семестр 9 тиждень
6.	Підготовка резюме українською мовою	10 балів/10%	7 семестр 11 тиждень
7.	Підготовка резюме іноземною мовою	15 балів/10%	7 семестр 12 тиждень
8.	Підготовка доповіді з презентацією на тему: «Історії успіху у тваринництві: український і світовий контексти»	15 балів/10%	7 семестр 13 тиждень
9.	Модульна контрольна робота №2	10 балів/10%	7 семестр 14 тиждень

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент ³	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ⁴
Семінар	<6 балів	6-8 балів	8-9 балів	9-10 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але відповіді на деякі питання відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги до виконання	Виконано усі вимоги до виконання, запропоновано власне бачення
Виконання ситуативних задач	<6 балів	6-7 балів	7-9 балів	9-10 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги до виконання	Виконано усі вимоги до виконання, запропоновано власне вирішення проблеми кількома шляхами
Усне опитування	<6 балів	6-7 балів	7-9 балів	9-10 балів
	Вимоги до завдання не виконано	Завдання виконано із допусканням помилок чи з відсутністю	Виконано усі вимоги до завдання, продемонстровано вільне володіння матеріалом	Виконано усі вимоги завдання, креативно підготовлено та представлено

³ Зазначити компонент сумативного оцінювання

⁴ Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

		окремих складових частин		відповіді на питання
Модульна контрольна робота №1	<6 балів	6-7 балів	7-9 балів	9-10 балів
	Вимоги до завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі пункти наявна значна кількість помилок	Виконано усі вимоги до завдання	Виконані усі вимоги завдання, узагальнено дані, вільне володіння матеріалом
Усна самопрезентація	<6 балів	6-7 балів	7-9 балів	9-10 балів
	Вимоги до завдання не виконано	Вимоги виконано із значною кількістю помилок	Виконано усі вимоги до виконання	Виконано усі вимоги із глибоким аналізом проблематики, висвітлено власні думки, виокремлено переваги та недоліки
Резюме українською мовою	<6 балів	6-8 балів	8-9 балів	9-10 балів
	Вимоги до завдання не виконано	Вимоги виконано із значною кількістю помилок	Вимоги виконано повністю	Вимоги виконано повністю із застосуванням творчого підходу
Резюме іноземною мовою	<9 балів	9-11 балів	11-13 балів	13-15 балів
	Вимоги до завдання не виконано	Вимоги виконано із значною кількістю помилок	Вимоги виконано повністю	Вимоги виконано повністю із застосуванням творчого підходу
Підготовка доповіді з презентацією на тему: «Історії успіху у тваринництві: український і світовий контексти»	<9 балів	9-11 балів	12-13 балів	14-15 балів
	Вимоги до завдання не виконано	Вимоги виконано із значною кількістю помилок	Вимоги виконано повністю	Вимоги виконано повністю із висловленням власної точки зору
Модульна контрольна робота №2	<5 балів	6-8 балів	8-9 балів	9-10 балів
	Вимоги до завдання не виконано	Вимоги виконано із значною кількістю помилок	Вимоги виконано повністю	Виконані усі вимоги завдання, узагальнено дані, вільне володіння матеріалом

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	«Мозковий штурм» після вивчення тем	На наступному практичному занятті після викладення матеріалу за темою
2.	Усний зворотній зв'язок від викладача під час підготовки резюме, усної самопрезентації, виконання ситуативних задач, написання есе та аналітичного огляду	Протягом семестру
3.	«Навчаючи вчуся»	На практичних заняттях під час виконання ситуативних задач

4.	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів після презентації виконаних завдань	Протягом семестру
5.	Усний зворотний зв'язок від викладача після виконання завдань	Протягом семестру

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Основні джерела

Підручники, посібники

1. Електронний навчальний курс з дисципліни «Професійна адаптація» для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 204 – технологія виробництва і переробки продукції тваринництва / В. В. Вечорка.

Методичне забезпечення

2. Кучкова Т. П. Збірник ситуативних завдань (кейсів) з дисципліни «Професійна адаптація» для студентів 4 курсу СВО бакалавр, спеціальності 204 – Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва/Н2 Тваринництво, денної та заочної форм навчання. Суми. 2026. 12 с.
3. Кучкова Т. П., Хвостик В. П. Методичні рекомендації для проведення поточного контролю з дисципліни «Професійна адаптація» для студентів 4 курсу СВО бакалавр, спеціальності 204 – Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва денної та заочної форм навчання. Суми. 2026. 15с.
4. Кучкова Т. Професійна адаптація. Методичні рекомендації для практичних робіт із дисципліни «Професійна адаптація» для студентів І курсу СВО магістр, спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» денної та заочної форм навчання. Суми. 2023. 61 с.

Допоміжні джерела

5. Вечорка В. В., Кучкова Т. П., Терещенко С. В., Писарев В. В., Неня Б. І. Адаптаційні можливості корів голштинської породи інтродукованого походження та власної репродукції. Вісник СНАУ. Серія «Тваринництво». 2025. Випуск 1 (60). С.7-12. DOI <https://doi.org/10.32782/bsnau.lvst.2025.1.2>
6. Вечорка В. В., Козир В. С., Шпетний М. Б., Мироненко О. І., Кузьменко Л. М., Панасова Т. Г., Желізняк І. М. Ефективність використання рідких заміників молока в годівлі підсисних поросят. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Тваринництво, (1), 2024. С. 16-24. <https://doi.org/10.32782/bsnau.lvst.2024.1.3>
7. Ладика В. І., Вечорка В. В., Кучкова Т. П., Склярєнко Ю. І., Павленко Ю. М. Генеалогічна структура української бурої молочної породи. Розведення і генетика тварин НААН України інституту розведення і генетики тварин імені М.В. Зубця. 2023. Випуск 65. С.90-106. DOI: <https://doi.org/10.31073/abg.65.09>
8. Ladyka V., Skliarenko Yu., Vechorka V., Bolgova N., Kuchkova T. Studying the influence of the protein composition of raw milk from cows with different kappa-casein genotypes on the hard cheese yield and nutrient content. Scientific Papers Series «Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development». PRINT ISSN 2284-7995, E-ISSN 2285-3952 Volume 24, Issue 3/2024 Copyright 2024, pp. 509-515. https://managementjournal.usamv.ro/pdf/vol.24_3/Art56.pdf
9. Пивоваров В. М., Савченко Л. Г., Калашник Ю. І. Ділова українська мова. Навчальний посібник. Харків. Право. 2008. 120 с. Електронний ресурс. Джерело доступу: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI/PRAVO/DUM_2008.pdf
10. Офіційний сайт Сумського обласного центру зайнятості: <https://sum.dcz.gov.ua/>
11. Офіційний сайт пенсійного фонду України: <https://www.pfu.gov.ua/>

Програмне забезпечення

1. Текстовий редактор MS Word.
2. Табличний редактор MS Excel.
3. Графічний редактор MS Power Point.

Рецензія на робочу програму (силабус)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			

Член проєктної групи ОП _____
 (назва) (ПІБ) (підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)			
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми			
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)			
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти			
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету			
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом			
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента			
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)			
Література є актуальною			
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти			

Рецензент (викладач кафедри) _____
 (назва) (посада, ПІБ) (підпис)